

Velja po pošti:

za celo leto naprej .. K 26—
za en mesec .. " 2-20
za hemólo celoletno .. " 20—
za ostalo inozemstvo .. " 35—

V Ljubljani na dom:

za celo leto naprej .. K 24—
za en mesec .. " 2—
V spravi prejemam mesečno .. 1-80

Sobotna izdaja:

za celo leto .. K 7—
za hemólo celoletno .. " 9—
za ostalo inozemstvo .. " 12—

SLOVENECE

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat .. po 30 v
za dva- in večkrat .. " 25,,
pri večjih naročilih primeren
popust po dogovoru.

Poslano:

Enostolpna pettivrsta po 60 v

Izhaja vsak dan izvenredno ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga vozní red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Vojska in mir...

Carska Rusija nam je hotela vzeti Galicijo. Ta misel je po bitki pri Gorlicah splavala po vodi. Danes se govori o Galiciji le še v zvezi s poljskim vprašanjem. Videti je, da to vprašanje pri sklepanju miru ne bo delalo tolikih težkoč, kot se je bilo svojedobno mislilo. Obe vojskujoči skupini ste za neodvisno poljsko državo. Gre se le za to, če bo nova Poljska stala bolj pod vplivom osrednjih držav ali Rusije. Podlaga za kompromis je dana. V zvezi s tem kompromisom in v posledici njega bo naša država suvereno reševala gališko vprašanje. Situacija je v teh točkah danes silno razbremenjena in pameten dogovor z ruskim narodom je mogoč. Treba le, da se stopi v pogajanja, srečni uspeh teh pogajanj ne more več biti dvomljiv.

Rumunsko vprašanje. To vprašanje je podobno jugoslovanskemu. Gre se za stremeljenje rumunskega naroda po zedinjenju. V interesu našega cesarstva bi bila najboljša rešitev, da se združi ves rumunski narod v avtonomno državno skupino pod žezlom našega cesarja. S tem bi bilo rumunsko vprašanje definitivno rešeno, naše cesarstvo pa ojačeno. Rumunski narod bi bil in moral biti zadovoljen, ker bi bil zedinjen in samostojen in ker bi njegova edinost in samostojnost bila za sigurno za vse čase pod mogočno zaščito habsburško-loreanske velevladi.

S tem smo v treh člankih zarisali tista narodna vprašanja, ki zadevajo neposredno naše cesarstvo in ki se bodo brez dvoma obravnavala na bodočem mirovnem kongresu.

Zdi se, da je v vseh teh točkah mirovni sporazum mogoč, ki bo ravno tako odgovarjal življenjskim interesom habsburške velevladi, kakor prizadetih narodov.

Pojem podonavske monarhije po tej poti prišel do prave veljave: mogočna, na vse strani neodvisna, etnično zaokrožena skupnost zadovoljnih, svoje vrline prosto razvijajočih narodov. Konec bo vseh iredent, ki so vznemirjale našo monarhijo in celo Evropo — ob poprej ogroženih mejah bodo mogočni, nepredorni pasovi zadovoljnosti in zvestobe; za narodno vznemirjenje ne bo nobene podlage več. Vse notranje sile narodov se bodo osredotočile na kulturni, socialni in gospodarski napredek mogočne celokupnosti pod žezlom habsburško-loreanske dinastije.

Državni zbor.

Dunaj, 14. junija. (Kor. ur.) Zbornica je danes nadaljevala proračunsko debato. Prvi je govoril

finančni minister dr. pl. Spitzmüller.

Izvajal je med drugim: Napad, kot so si ga zamislili sovražniki na monarhijo, je trojen: premagati nas vojaško, nasilno nas sestrdati in končno nas financijelno in gospodarsko uničiti. Danes lahko popolnoma trezno konstatiram, da se je ta napad v vsakem oziru popolnoma ponesrečil. Kot finančni minister ne bom govoril o vojaškem vprašanju in o zadevi prehrane. Toda, kar se tiče financijelne in gospodarske točke, je gotovo, da smo tozadevno prekosili pričakovanja in upanja najboljših patrijotov.

Kljub nerednim razmeram so davčni uspehi zadovoljivi, deloma zelo ugodni. Treba je vpoštevati, da so dohodki iz davka na žganje in pivo vsled neugodnih razmer skoraj popolnoma odpadli. Toda vsled določbe ene prejšnjih vlad moramo kljub temu pod naslovom davka na žganje in pivo oddajati posameznim deželam svoto 77 milijonov kron. En močan faktor, ki je razočaral sovražno inozemstvo, so naša vojna posojila, katerih so se udeleževali in se udeležujejo vsi sloji naše domovine. Poudarjam, da vojne izdatke lahko popolnoma sami iz svojega kriemo.

Le glede izplačilnih obveznosti na zunaj nam je deloma priskočila na pomoč nemška država.

Vojna je popolnoma predrugačila okvir našega proračuna. Treba bo temeljito reformirati državne dohodke in izdatke. Treba bo štediti, toda kljub temu bo imel finančni minister denar na razpolago za vse socialne probleme, ki služijo novemu oživiljenju ljudske moči.

Podpore za družine vpoklicancev so dosegle do konca aprila 1917 svoto krog treh milijard in pol. S temeljitim povišanjem teh podpor računamo, da bomo samo letos izdali za podpore krog dve milijardi stotisoč kron. Za begunce smo izdali do konca aprila 1917 krog 600 milijonov kron. Dalje je določila vlada v svrhu olajšanja preživljanja ubožnejših slojev 300 milijonov kron.

Minister razpravlja dalje o vprašanju obnovitve po vojni razdejanih dežel, v izdatkih za uradništvo in vpokojence itd. Hvali avstrijsko uradništvo, ki se je popolnoma obneslo v tej vojni, a je tudi trpelo pomanjkanje.

Kljub temu, da vprašanje naše valute ni brezupno, vendar je prišlo precej s tira. Treba bo tu korenite preuredbe. Vpoštevati moramo, da je naš državni dolg — sedaj imamo že 34. milijardo vojnega dolga samo v Avstriji — nastal izključno le vsled vojnih izdatkov.

Nova davčna reforma bo morala biti socialno urejena. Opozarja na to, da s takozvanim enkratnim premoženjskim davkom, z veliko, radikalno progresivno premoženjsko odtegnitvijo, kar smatrajo nekateri za edino rešilno sredstvo iz finančne zagate države, še ni vse storjeno. Treba bo vse drugače obdavčiti veliki kapital, ki se danes vedno bolj in bolj združuje. Sploh pa bo izdelala vlada do jeseni velikopotezen finančni načrt in ga predložila zbornici. Težkih nalog, ki čakajo rešitve, ne more najspretnější finančni minister vzeti na svoje rame. Gospodje poslanci, pomagajte mi zopet urediti državni proračun, podpirajte nas z delom, to je želja vlade.

Nato govori v znanem nemško-radikalnem duhu proti češkim zahtevam radikalni poslanec

dr. Pacher.

Omenja zadnje nemire v Pragi. Takozvano strdajoče ljudstvo je metalo kamenje na nemški kazino v Pragi. Pred Husovim spomenikom so peli demonstranti »Hej Slovani«. Dalje navaja govornik med burnimi ugovori Čehov neko publikacijo glavnega tajnika češko-slovanske zveze v Parizu dr. Beneša, ki govori o mišljenju čeških vojakov. To publikacijo naj vzame minister za deželno brambo v roke, ko bo odgovarjal na Stranskyjevo interpelacijo.

Podpredsednik »Jugoslovanskega kluba« dr. Laginja

govori o jugoslovanskih zahtevah. Avstrijska centralistična država, kot si jo predstavlja vlada in kakor jo hočejo Nemci, je nemogoča. Za posamezne narode zahteva popolno samostojnost v okvirju združenih držav narodov Avstrije pod žezlom sedanje habsburške dinastije. Ko bodo izpolnjene zahteve Jugoslovancov, bodo dali Jugoslovani nemškim in laškim manjšinam v našem ozemlju obširno avtonomijo.

Govornik razpravlja o žalostnih notranjepolitičnih razmerah na slovenskem jugu monarhije. Hrvatje in Slovenci so se bojevali za svojo domovino in za Avstrijo, v kolikor so del te celote.

Govorijo nato Denk in Hartl (nemška nacionalna zveza). Posebno Hartl ostro napada Stranskyja in dr. Korošca radi njihovih govorov. Povdarja, da si ne bodo dovolili Nemci več kaj temu podobnega. Poslanec Viškovsky (Česky svaz) naglašja, da so izjave čeških poslancev skupna narodna last.

Dr. Ravnihar (Jugoslovanski klub) izjavlja, da polagajo Jugoslovani največji naglas na one besede v prestolnem govoru, ki govore o enakosti in svobodi vseh narodov. Jugoslovanski vojaki so si pridobili s svojimi junaštví prvo mesto v Avstriji. Zrtvovali so vse. Zato zahtevajo svoje pravice.

Hujskajoč govor posl. Neunteufela. — Burni prizori v zbornici.

Nato govori nemški krščansko-socialni poslanec Neunteufel. Med njegovim govorom, ki je nasičen z napadi na Slovence, pride do burnih prizorov. Posebno s Poljaki. Neunteufel govori v onem znanem nemškem duhu kot drugi nemški poslanci. Napada dr. Laginja radi njegovega izreka, češ da se Hrvatje niso bojevali za skupno državo, ampak za hrvatsko domovino. To je razžaljenje celega hrvatskega naroda, ki stoji zelo visoko, da bi ga branili pred takimi sumničeni.

Govornik povdarja pomen nemškega občevalnega jezika v armadi. Vojaki so sprevideli, da jih oni slepari, kdor jim pripoveduje, da je nemški častnik in vojak njihov sovražnik. To je pripovedoval celo govornik v duhovniški suknji. Sovražstvo, s katerim je napadel dr. Korošec nemške častnike, (Radi tega odstavka v govoru je poklical takrat predsedajoči podpredsednik vitez Pogačnik dr. Korošca k redu. Op. ur.) je neopravičeno in neutemeljeno. S tem je omadeževal dr. Korošec svojo duhovniško suknjo, suknjo miru in ljubezni do bližnjega.

Govornik govori o upravi in armadi. Nato se dotakne galških razmer.

Izjava: Grehi pri železnici so nas stali veliko krvi in žrtev. Gospodje v Galiciji se ne smejo čuditi, če so dobili tuje uradnike. Koliko je trpela armada vsled nezanesljivosti domačih oblasti, koliko vsled njihovega pasivnega odpora. Gospodje, vojna je trdo rokodelstvo. Železna potreba zahteva železno disciplino. (Razburjenje in ugovori pri Poljaki.)

Poslanec Heine zakliče Poljakom: V Galiciji jih je bilo še premalo obešenih.

Velikansko vznemirjenje se polasti Poljakov. Poljaki navalijo proti Heineju in mu kličejo neprestano: pasji sin, pasji sin. Vihar traja v zbornici več kot 10 minut. Predsednik dr. Grob pokliče Heineja k redu. S pozdravom na alpske čete zaključí Neunteufel svoj govor.

Predsednik prekine sejo.

Poslanec Stölzel obžaluje v imenu nemške nacionalne zveze in v imenu Heineja žalostni dogodek.

Konec seje nekaj po šesti uri.

Prihodnja seja jutri ob 11. uri dopoldne.

Vojaška cenzura v zbornici odpravljena.

Vojaška cenzura je sedaj v zbornici odpravljena. Cenzura je podrejena sedaj izključno predsedništvu zbornice.

Poljaki v opoziciji.

Dunaj, 14. junija. V poljskem kolu je prišlo vsled neodločne izjave dr. Lazarskega v včerajšnji seji zbornice do krize. Ljudska stranka in narodni demokrati so mnenja, da ni dr. Lazarski govoril popolnoma v odločnem opozicijskem duhu proti vladi v smislu majniških sklepov poljskega kola. Na zahtevo ljudske stranke je sklicano poljsko kolo v petek k plenarnem zborovanju. Sodi se, da bo dr. Lazarski kot načelnik kola odstopil. Na njegovo mesto bi utegnil priti Vsepoljak dr. Glombinski, dr. Steslowicz ali pa dr. Długosz. V sedanjih razmerah ni misliti, da bi prešlo poljsko kolo v nemško-vladni tabor.

Rešitev ogrske krize.

Dunaj, 14. junija. Danes se je rešila ogrska ministrska kriza, ki je trajala več tednov. Cesar je zaslísal ob 2. popoldne v Laksenburgú designiranega ogrskega ministrskega predsednika grofa Morica Esterhazyja. Dobrohotno je sprejel v vednost, kar mu je javil. V polnem obsegu je odobril njegove predloge. V bodoči številki ogrskega uradnega lista bodo imenovani člani novega ministrstva.

Cesar je imenoval članom nove vlade:

Notranje ministrstvo: Bela Ugron.
Finančno ministrstvo: dr. Gustav Gratz.

Trgovinsko ministrstvo: grof Bela Serenyi.

Naučno ministrstvo: grof Albert Apponyi.

Pravosodno ministrstvo: dr. Viljem Vazsonyi.

Poljedelsko ministrstvo: Bela Mezőssy.

Minister a latere: grof Teodor Batthyany.

Honvedno ministrstvo: fml. pl. Szurmay.

Ministrstvo Hrvatske: grof Aladar Zichy.

Jutri ob 12.9. zjutraj bodo člani nove vlade prisegli cesarju zvestobo na Dvoru v Budimpešti; ob 9. bo nato zaslísal cesar v poslovljni avdienci člane Tiszove vlade, ki je odstopila.

Za ministra Hrvatske je, kakor omenjeno, imenovan grof Aladar Zichy, ki je bil svoj čas minister a latere. Poroča se, da bo pozval grof Zichy v svoje ministrstvo nekega hrvatskega politika kot prvega državnega tajnika. Govori se tudi, da bo upravljaj grof Zichy hrvatsko ministrstvo le začasno. Ko bodo namreč ustanovljena nova ministrstva, ki jih namerava ustvariti grof Esterhazy, bo eno teh ministrstev prevzel grof Teodor Batthyany,

mesto njega bo pa postal minister a latere grof Aladar Zichy. Tudi dr. Viljem Vaszonyi bo le začasno upravljal pravosodno ministrstvo; prevzel bo namreč pozneje nameravano novo ministrstvo socialne preskrbe. Mesto pravosodnega ministrstva bo takrat prevzel kurialni sodnik Karel Grecsak.

V novi ogrski vladi bodo torej zastopane izvenzemski narodne delovne (Tiszove) stranke vse ogrske stranke. Hrvatske politične stranke v vladi grofa Esterhazyja nimajo nobenega zastopnika.

Cesar v Budimpešti.

Budimpešta, 15. junija. (Kor. ur.) Cesar je danes jutraj prišel v Budimpešto, da zapriše novoimenovane ministre. Sprejeli so ga zelo slovesno.

Angleži o grofu Esterhazyju.

Rotterdam, 14. jun. (K. u.) »Manchester Guardian« izjava: Če pričakujejo vladajoči krogi v Avstriji, da bodo Angleži grofa Esterhazyja v njegovi demokratični vlogi akceptirali, ker je študiral v Oxfordu, so zelo prostodušni. Prva izjava grofa Esterhazyja o njegovi politiki, da bo namreč demokracija na Ogrskem ogrska, se ni glasila pomirjevalno.

Odstop predsednika ogrske zbornice magnatov.

Budimpešta, 14. junija. Predsednik zbornice magnatov baron Josica je odstopil. Sledil mu bo najbrže grof Dessewffy.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 14. junija. Uradno: Na visoki planoti Sedmih občin včeraj le boj s topovi.

Sicer se ni nič poročalo.

Načelnik generalnega štaba.

Italijansko uradno poročilo.

14. junija. Ponoči od 12. na 13. je poizkušal sovražnik na višinah pri Asiagu presenetljivo napasti postojanke, ki smo jih pred kratkim osvojili na Monte Ortigara. Čuječe naše čete so preprečile napad. Sovražnik je napadel z znatnimi silami in z največjo besnostjo. Krepak odpor naših čet ga je v neredu vrigel in mu zadal velikanske izgube.

Na Julijski bojni črti je sovražnik ponovil včeraj krepko podpiran po svojem topništvu svoje male presenetljive nastope. Severnovzhodno Gorice in pri Kostanjevici na Krasi je naše topništvo preprečilo take poizkuse s svojim posrečenim bobnečim ognjem na čete in transporte na pohodu v dolini, kjer se stekati Idrija in Bača vzhodno Sv. Lucije pri Tolminu. Dalje je naše topništvo povzročilo razstrelbo v zalogi skladišča sovražnih črt blizu Sela.

Italijanska ministrska kriza.

Lugano, 13. junija. (K. u.) Ministrski predsednik Boselli bo po vsej priliki zelo hitro praktično izbral možnost za izpremembo kabineta, ki mu jo nudi sklep vseh ministrov, da se mu stavijo na razpolago. K temu piše »Messagero«: Dejstva nas bodo kmalu poučila, da-li gre za življenjsko prenovitev ministerialnega organizma, ki sta ga jela izpodkopavati utrujenost in nezaupanje, ali pa le za običajno krparijo, s katero naj bi se kabinetna kriza, ki je ni mogoče preprečiti, odgodila. Drugi listi vojnopolitične smeri tudi ne vedo, pri čem so glede na bodoče izpremembe v vladi.

Odstop italijanske vlade.

Budimpešta, 14. junija. »Az Est« javlja iz Lugana: Po včerajšnjem ministrskem svetu je, ko je več časa govoril min. predsednik Boselli, italijanska vlada sklenila, da odstopi.

Bern, 14. junija. (K. u.) »Presztelegraph« poroča, da je italijanska vlada demisionirala. (To poročilo se mora previdno presojati. Op. ur.)

Republikanski pokret v Italiji.

Genj, 14. junija. V Italiji se je po ponesrečenih deseti soški bitki propaganda za republikansko vladno obliko zelo ojačila. Italijanska socialna demokratična revolucijska stranka dela z vso silo; pridobila je že veliko pristavev. Padec kraljstva nameravajo izvesti na isti način, kakor so ga izpeljali v Rusiji. (To genjsko poročilo, dasi je zelo senzačno, se krije nekoliko s svojočasno javljeno vestjo, da se italijanski kralj zdravi v nekem sanatoriju, kamor je odšel že med 10. soško bitko. Poročilo samo se mora seveda presojati zelo previdno, da se mora tudi upoštevati, da je republikanska struja v Italiji zelo močna. Saj se je svoj čas pisalo, da je šel italijanski kralj na vojsko v prvi vrsti zato, da utrdi sebi in svoji vladarski hiši stališče, ki so ga republikanske struje vedno slabile. Op. ur.)

Sporazum prisilil grškega kralja s silo, da je odstopil.

Berlin, 14. junija. (Kor. ur.) Odstavljenje grškega kralja Konstantina se je sporazumu posrečilo vsled načrta izvedene vojaške razvrstitve v zadnjih tednih. Francoske čete solunske armade, katerim je bilo naročeno, naj zaplenijo žetev v Tesaliji, so vkorakale v Tesalijo. Zbor, ki so ga sestavljale vse čete sporazuma, se je izkrcal pri Atenah, na severni obali Korintskega zaliva, zasedel je Korint in tako odrezal Pelopones od ostale Grške. Višji komisar sporazuma Jonnart je bil pa pripravljen z močnim izkrcevalnim zborom pred Pirejem, da zasede glavno mesto. Ta operacija se je izvedla proti državi, ki je bila dozdaj strogo nevtralna in je želela ostati nevtralna. Prvič se je zgodilo, da se je posrečil sporazumu vojaški nastop. Zgodilo se je to proti armadi, ki so jo prej razorožili in proti narodu, ki so ga prej izstradali.

London, 14. junija. (Kor. ur.) V spodnji zbornici je državni zakladnik Bonar Law med splošnim pritrjevanjem naznanil odstop kralja Konstantina na korist svojemu drugorojenemu sinu Aleksandru, ki je že prisegel. Upamo, je nadaljeval Bonar Law, da bo ta dogodek pripomogel k zedinjenju Grške in k zopetni upostavitvi ustavne vlade. — Lineh je vprašal, kaj upa vlada pridobiti z odpovedjo kralja Konstantina, če se bodo iste razmere pod drugim imenom nadaljevale. — Bonar Law je odgovoril: Upamo na ustavno vlado, ki bo predstavljala celo Grško. — Mac Neill izrazi domnevo, da so kralju Konstantinu rekli, naj sam imenuje svojega naslednika.

Bonar Law odvrne: Mac Neill je v zmoti, če pravi, da je bil naslednik kralja imenovan od kralja samega.

London, 13. junija. (Kor. ur.) Reuter brzojavlja preko Rima iz Aten: Kralj Konstantin je 12. junija ob petih popoldne odpotoval iz Aten v Tatoi. Kralj Aleksander je prisegel. Mesto je mirno.

Glasovi časopisja.

Bern, 14. junija. (Kor. ur.) »Berner Intelligenzblatt« piše: Odpovedal se je na Grškem več kot en kralj: Kraljica narodov gre v prognanstvo, namreč svoboda malih narodov. — »Tagwacht« pravi: Zopet enkrat je ententa dokazala, kako resno misli z varstvom prostosti malih narodov.

Zaimis odstopi. — Venizelos na krmilu.

Rotterdam, 14. junija. Iz Aten se poroča: Kabinet Zaimis bo odstopil. Venizelos potuje v Atene na neki ententini ladji. Prevzel bo sestavo novega kabineta v ententinem smislu.

Jonnart izkrcal na Pireju čete.

London, 14. junija. (K. u.) Reuter: Jonnart je s pritrdilom helenske vlade izkrcal čete na Pireju.

Angleži in Francozi v Larisi.

London, 14. junija. (Kor. ur.) Reuter poroča iz Pariza: Francosko konjenišvo je 12. t. m. jutraj prijezdilo v Lariso.

Ženeva, 14. junija. (Kor. ur.) »Petit Parisien« poroča, da so angleške čete zasedle Lariso.

Grška ne napove vojske.

Berlin, 14. junija. »Tageblatt« poroča: Z dejstvom, da bi Grška napovedala vojsko osrednjim silam, se ne računa. Slutijo, da si ententa le namerava ustvariti pripravno orodje, ki bi krilo neizogiben umik Sarrallove armade.

Na morju.

Zopet 23.000 ton potopljenih.

Berlin, 14. junija. Uradno: Novi uspehi podmorskih čolnov: Na Atlantskem oceanu 5 parnikov in 2 jadrnici. Načelnik admiralnega štaba.

Poštni parnik »Sequana« torpediran in potopljen.

Pariz, 13. junija. (K. u.) »Havas«: Poštni parnik »Sequana« (5557 ton) je bil torpediran 8. junija ob 2. uri jutraj na Atlantskem oceanu. Na njem se je vozilo 550 potnikov; posadka je štela 100 mož. Pogrešajo 190 oseb.

Italijani izgubili pet ladij.

Lugano, 14. junija. (K. u.) Agenzia Stefani poroča: V tednu, ki je minul 10. junija, so izgubili Italijani pet parnikov in jadrnic.

Priprave Amerike.

Lyon, 13. junija. (K. u.) »Lyon Republicain« javlja iz Pariza: V proračunskem odseku je poročal min. predsednik Ribot o pripravah Amerike v vojaškem, gospodarskem in v industrijskem oziru. Dosegli so se že zelo

ugodni uspehi. Združene države bodo na zahodni bojni črti kmalu sodelovale.

Wilsonovi odposlanci v Petrogradu.

Petrograd, 13. junija. (K. u.) Agenzia: V Petrograd je prišlo posebno poslatništvo Združenih držav, katerega vodi senator Root.

Poročila o miru.

Mir brez aneksij.

Berlin, 14. junija. (K. u.) Uradno glasilo petrogradskega delavskega in vojaškega sveta je objavilo 29. maja članek, ki pravi, da smatra pod geslom: »Mir brez aneksij«, tak mir, da se nobena država ne bo polastila dežela, ki so bile last drugih držav na dan vojne napovedi.

Krapotkin o mirovnem vprašanju.

Stockholm, 13. junija. Knez Krapotkin, ki se kot 74 letni starček vrača v Rusijo, je bil 10. t. m. v Kristijaniji. Odklonil je vse častnikarje, vendar pa je tamošnjemu socialističnemu listu dovolil razgovor, v katerem je izrazil svojo željo po miru. Nemci — je izjavil knez Krapotkin — uvidevajo, da je obdržanje osvojenih ozemelj nemogoče in opuščajajo misel na nemško cesarstvo od Bremena do Bagdada. Vprašanje pristanišča v Vzhodnem morju je za neodvisno Poljsko neopustljivo. Pravtako morajo Srbi, Jugoslovani, Maloazijski dobiti svojo neodvisnost. To je temelj za sporazum mirovnih prijateljev.

Ko je Krapotkin došel v Stockholm, je poročevalki »Pester Lloyd« izjavil: »Prosim, zapišite, da je moje trdno prepričanje, da niso mogoča nobena prava mirovna pogajanja, dokler še stoji armade na sovražnih tleh. Najprej se morajo ta ozemlja obojestransko izprazniti. Tukajšnja konferenca je samo predpriprava, po moji sodbi so celo temeljna vprašanja še nejasna, vendar smo se že zelo približali mirovni misli. Države morajo uvideti, da izstradanje podmorska vojska, gigantske bitke ne prinese nobene odločitve, tembolj more to le enako močna, istočasna akcija vseh narodov.«

Odgovor Francije Rusiji.

Petrograd, 14. junija. (K. u.) Reuter: Odgovor Francije na rusko noto z 9 aprila t. l. izvaja med drugim, da Francija ne bo zatirala nobenega naroda, marveč da bo iztrebila vsako zatiranje. Franciji gre za to, da osvobodijo in da zopet dobi Alzacijo in Loreno.

Španska ostane strogo nevtralna.

Madrid, 13. junija. (K. u.) Agence Havas: Novi min. predsednik Dato je izjavil, da bo njegova vlada najstrožje nevtralna. Zbornice ne bo razpustila.

Stockholmska konferenca.

Stockholm, 14. junija. (K. ur.) Odposlanstvo socialdemokratske stranke in strokovnih društev Nemčije je 11. in 12. t. m. razpravljalo z nizozemsko-skandinavskim odborom o vprašanjih, ki jih je odbor predložil socialističnim strankam posameznih dežel. Posebno podrobno so razmotrivali pri tem stališče nemške socialne demokracije do vprašanj, ki tičejo Alzacije-Loreno in Belgije.

Ostra nota Francije Španski.

Kodanj, 13. junija. »Politiken« poroča: Francija je poslala španski vladi ostro noto, v kateri se pritožuje, ker Španska svoja morja proti podmorskim čolnom premalo brani.

Vrednost frankov in funtov trajno pada.

Madrid, 14. junija. (Kor. ur.) Vrednost francoskih frankov in angleških funtov pada dalje.

Bolgarski car na potovanju.

Monakovo, 15. junija. (K. u.) Bolgarski car Ferdinand se pripelje danes v Monakovo, kjer obišče bavarskega kralja Ljudevita. Spremljajo ga njegova sinova Boris in Ciril in ministrski predsednik Radoslavov. V Monakovem ostane dva dni.

Berlin, 14. junija. (Kor. ur.) Bolgarski kralj se je v spremstvu princev Borisa in Cirila ter ministrskega predsednika Radoslavova 11. t. m. podal v veliki glavni stan, da obišče cesarja. Zvečer je kralj odpotoval.

Gospodarske beležke.

— Mariborski knezoškof za uboge otroke. V ravnokar izišlem pastirskem listu polaga mariborski knezoškof dr. Napotnik na srce svojim duhovnikom in vsem premožnim škofljanom, da je njih dolžnost, skrbeti za uboge otroke. Škofljani skupno z duhovniki naj se dogovore, katerega uboge otoka so pripravljeni opoldne nasiti. Gorka tečna jed je za otrociča dobro delo izredno dalekoosežne važnosti. Zelo razveseljivo bi bilo, če bi se našlo v vseh dekanijah in župnijah obilo takih dobrih

družin. Župni uradi naj potem naznanijo imena tistih družin, ki prehranjujejo otroke ter jih tako obvarujejo pred lakoto. Ta imena bodo zabeležena v spomin na sedanje težke čase v knjigi škofijskih dobrotnikov. Duhovščino pa prosil, naj ona prva od svojega živeža odtrga del in tako daje zgled drugim. Ti sicer ne bodo jemali majhnih gostov k svoji mizi, ampak jih bodo poslali v zanesljive hiše, kjer bodo pri dobrih ljudeh vživali na njih stroške vso ljubezen in jedli pri isti mizi. Tisti častiti gospodje duhovniki, ki s svojimi majhnimi dohodki ne morejo zadostno pomagati, pa naj vplivajo na župljane in povdarjajo na neumrljive zaslugе telesnih in duševnih del krščanskega usmiljenja. Vsled teh plemenitih del bodo videli vsi, da Cerkev ni nikoli pozabila svojih socialnih nalog, ampak gre za tem, da jih reši. Dalekogledni dušni pastirji bodo osebno obiskali in nagovorili bolj premožne družine na te važne naloge in jim razložili njih pomen. Ostali bodo v zvezi z bogatimi posestniki in ubogimi otroki, da se bodo otroci tudi krščansko pravno vzgajali. Sicer se pa v škofiji naredi že precej dobrega potom školskih kuhinj, otroških vrtcev itd. Knezoškof prosi škofljane, naj v sedanjih časih nabirajo denar ali pa darujejo živež za ustanovitve in vzdrževanje kuhinj za šolske otroke. — Mariborski škof je lepo pokazal, kako deluje socialno Cerkev v teh težkih časih.

Odkod pomanjkanje premoža in sladkorja? »Grazer Volksblatt« piše: »Ker se množe upravičene tožbe o pomanjkanju premoža in sladkorja, bo prav če se preišče, zakaj sta ta dva proizvoda postala tako redka. O tem piše »Türmer« sledeče: Da se dvigne naša valuta, ni šel samo premož v inozemstvo, marveč tudi velike množine živil: češnje, jabolka, šparglji, sladkor in krompir. Premoža se je toliko izvozilo, da je 20.000 delavcev stalno delalo za inozemstvo. Kaj nam je koristilo, da smo premož in železo v preobili meri oddali Švici in Nizozemski? Kaj nam je koristilo, da smo za zvišanje valute dali nevtralcem naša živila? Ali se je s tem naša valuta zboljšala? Ali smo si s tem pridobili le enega dobrega prijatelja? Švica je prodala naš premož v Italijo in Francijo za obrat sovražnih železnic in municijskih tovarov; naše železo se je v Švici izpremenilo v orožje in municijo, ki je romala na Francosko in pobijala naše sinove. Naš sladkor, češnje, šparglji itd., so dobro teknil Angležem, med tem ko smo mi morali jesti podzemeljsko peso, da smo z oddajo krompirja ohranili Švico pri dobri volji. In naša valuta ni poskočila niti za cent, ker ni mogla in ker ni smela. Zato že skrbe naši sovražniki s pomočjo nevtralcev z menicami in denarnimi operacijami; ne pa s pošiljanjem živil.«

— Prošnje za dobavo premoža. Dasi se je že uradno naznanilo, še vedno trdke in zasebniki posredujejo glede na dobavo premoža pri c. in kr. vojnem ministrstvu, pri zastopniku skupnega premožarskega odbora v Katovicu in pri državnem komisariju za razdelitev premoža v Berlinu. Najnujnejše se še enkrat opozarja, da je vsako posredovanje pri navedenih mestih popolnoma brezuspešno; nasprotno še ovira in zavira redno poslovanje. Prošnje za dobavo zaključenih množin premoža iz Nemčije naj se vlagajo le pri razdelitveni komisiji ministrstva javnih del (Kohlenversorgungskommission im Ministerium für öffentliche Arbeiten, Wien, 9. Bezirk, Liechtensteinstrasse 46 a), oziroma pri ogrski deželni premožarski komisiji (Budimpešta IV. Haris kösz 3). Prošnje naj obsegajo 1. natančni nazov proseče trdke, 2. z zaključnim pismom mesečno kupljene množine, 3. dobavna trdka, rudnik in vrsta, 4. sprejemna postaja. Če gre za avstrijski premož in odgovarja dobava premoža javnim koristim, naj se vsi podatki sklepa navedejo in naprosi c. kr. ministrstvo javnih del za prednostno dobavo železniških voz. Za ogrski premož je merodajna ogrska deželna komisija.

Vrane na trgu. Kakor poroča »Vossische Ztg.«, so jeli berlinski branjevalci prodajati vrane, in sicer sive in črne vrane po 2:30—2:90 mark. Navedene cene se zde poročevalcu predrage in je pripomnil: Če bodo stavljene maksimalne cene, pa ne pride nobena vrana več na trg. Ko bi bile vrane mlade, potem že še. Ali jako težko je dognati starost pri perjadi. Naravoslovci trdijo, da živi vrana povprečno 100 let, gavran pa še dlje. Za tako staro meso je treba trdnih zdravih zob in zdravega želodca.

Enotne čevlje vpeljejo, kakor poroča »Tribuna«, v najkrajšem času v Italiji.

Zamenjava semenske ajde za koruzo. Pokazala se je velika potreba po semenski ajdi, katero bi nekateri radi sejali takoj, ker jim je uničila toča prvi pridelek, drugi pa na strnišče prve žetve. Mnogi posestniki imajo še ajdo, ki jim je bila puščena, da jo lahko porabijo za prehrano. V tem času bi bilo škoda oddati ajdo v min. Ker ponekod koruzo višje cenijo od ajde, je Zavod za promet z žitom pripravljen, da za-

menja potom svojih komisijonarjev ajdo za isto težo koruze (obrobkane). Zavod za promet z žitom prosi zato posestnike, ki bi bili pripravljeni zamenjati za seme sposobno ajdo za koruzo, da to nemudoma naznani ljubljanski podružnici Zavoda za promet z žitom, ter navedejo množino ajde v kilogramih in svoj natančni naslov. Zavod bo nato poslal potrebno koruzo svojim komisijonarjem, ki jo bodo izročili kmetovalcem proti oddaji semenske ajde.

Prodaja bombažastega blaga in perilnih predmetov. C. kr. trgovinsko ministrstvo je dovolilo, da se sme v času od 2. junija do 2. julija 1917 v nadrobni prodaji oddajati nadaljnjih 5% pod zaporom dejnega bombažastega blaga in perilnih predmetov, in sicer po stanju z dne 2. septembra 1916. To dovolilo ne obsega onega bombažastega blaga in onih perilnih predmetov, za katere je bila odredjena prisilna ponudba. V ostalem so prodajni pogoji sledeči: 1. Prodajati se sme samo posameznim, neposrednim porabnikom v množinah do največ 20 m, oziroma pol tučata pri perilu. 2. Nadrobno prodajne cene za dopuščene množine ne smejo nikakor presežati cen, ki jih je posestnik dosegel v nadrobni prodaji, predno je stopil v veljavo ukaz z dne 31. avgusta 1916. 3. O teh prodajah se morajo videti posebni zapiski, v katere se mora kontrolnim organom, ki jih postavi c. kr. trgovinsko ministrstvo, vsak čas dovoliti vpogled.

Primorske novice.

Smrtna kosa. Umrli je begunec iz dornberške občine Jožef Rojc, star 74 let. Pokopan je v Preserju pri Ljubljani. — V Trstu je umrla mati glavnega urednika socialnodemokrat. glasila »Lavoratore«. — Na Breznici na Gorenjskem je umrl 9. junija goriški begunec Andrej Mugerli, organist. Doma je bil v Marijinem Celju pri Kanalu. Malo pred italijansko vojsko si je sezidal doma z lastnim zaslužkom veliko hišo, kjer je izvrševal krojaško obrt in v domači farni cerkvi organistovski službo. Malo več kot 2 leti je bival na Breznici, delal pridno kot krojač in kot organist vodil cerkveno petje. Ljudem je storil veliko uslugo, ker v celi župniji ni nobenega krojača. Iskreno je želel kot vsak begunec, da bi videl enkrat vsaj razvaline svoje hiše, a Vsemogočni ga je prej poklical v večni dom, ki ga nihče ne razruši. Bog bodi milostljiv blagi duši! — Umrli je na Kantinari 16 let stari Ernest Pecar.

Za preskrbo beguncev sta vložila v državnem zboru predlog posl. dr. Gregorčič in Fon.

Zopet nesrečen slučaj s patrono. Šuligoj Ivan, 9 let stari sin posestnika Janeza iz Lokavca št. 187 na Goriškem je dobil od v. jakov neko patrono. Ko jo je z nožem odpiral, mu je eksplodirala ter se je pri tem težko spakel po obrazu in očeh.

Železniška nesreča. Na kolodvoru v Batujah je dne 12. t. m. zjutraj težko ponesrečil Karol Jelen, 36 let stari tamošnji delavec iz Sv. Križa pri Trstu. Udarila ga je žel. zavora, pri kateri je opravljal službo, v desno nogo, ter mu jo zlomila.

Županstvo občine Komen naznana svojim občanom, da je preneslo urad iz Sežane v Kandijo št. 29, pošta Novo mesto. Tja naj se obračajo od zdaj naprej vse stranke, ki imajo kaj opraviti z županstvom. Tisti občinarji občine Komen, ki še do sedaj niso poslali svojega naslova sedanjega bivališča ali tisti, ki so se preselili z enega kraja v drugi, naj navedejo županstvu natančen naslov, kakor je to storilo že nekaj družin, ki so bile preseljene iz okraja St. Pölten v begunske tabore v Steinklam. Pri tem pa naj ne pozabijo navesti natančnega naslova, ki so ga imeli v domačem kraju, da se jim morejo pošiljati različni dopisi od c. kr. uradov in županstva. Vojaška stanarina se pošilja samo tistim posetnikom, v katerih stanovanjih vojaški stanujejo in stanarino plačujejo. Več stanovanj je zdaj praznih in za vojake nerabnih, kakor se je župan prepričal.

Od laške granate je bil dne 6. t. m. ranjen 30 let stari Jožef Rovšek iz Modreje št. 28, premikač drž. železnice na kolodvoru v Sv. Luciji ob Soči. Ranjen je na več krajih desne noge ter se zdravi v ljubljanski bolnici.

Detomor v Trstu. Ko je bil v torek mestni cestni pometlač zaposlen na ulici Petrarca, je odkril med smeti bližnjega kanala truplo novorojenčka že precej segnito, ki so je koj prenesli v mrtvaško kapelo Sv. Justa. Zločin je napravil na vse ondote prebivalce globok utis in vzbudil lahko razumljivo ogorčenje.

Na čuden način si je skušala vzeti življenje Jožefa Zolla, stanujoča v Trstu, via P. Revoltelle 62. Hoteč se zadušiti, si je postavila v usta kuhinjsko plinovo cev. Njeni svojci, ki so bili to njeno početje pravočasno zapazili, so ji

iztrgali cev iz ust in jo tako rešili smrti.

V Rocolu so pokopali Martina Saharja star. Sin je v ruskem vojnem ujetništvu.

Dnevne novice.

Iz seje deželnega odbora kranjskega, dne 14. junija 1917. Prečita se in na znanje vzame razsodba upravnega sodišča, s katero je bila pritožba profesorja Bogumila Remeca in Evgena Jarca zoper sklep dež. odbora o njihju odstavitvi kot zastopnika deželnega odbora v deželnem šolskem svetu, zavrnjena. — Zastopnikom dež. odbora v odboru za preskrbo sukna in perila za prebivalstvo se imenuje dež. odbornik dr. Vladislav Pegan. — Poljska vrana — pritegnitev v prehranilne namene. Predlogu deželne vlade, da se na podlagi § 3. zakona z dne 20. junija 1910, št. 27, dež. zak. ukazoma sprejme poljska vrana v dodatek k temu zakonu kot škodljiva ptica, se pritrdi.

Ureditve kongru. Dunaj, 14. junija. Parlamentarna duhovska zveza je imela pod predsedstvom dr. Stojana posvetovanje v zadevi ureditve kongru. Posvetovanju je prisostvoval tudi škof dr. Doubrava iz Kraljevega gradca ki je v vprašanju kongru referent na škofovski konferenci.

Ogenj v Cerkljah pri Krškem. V soboto, 9. junija je ob 11. uri zvečer pogorela Ani Kodričevi s slamo krita hiša in vse gospodarsko poslopje. Ostalo ji ni prav nič. Vzrok neprevidnost. Samo neustrašenemu nastopu trgovca Martina Pleterskega, učitelja Vikipila, ruskih ujetnikov in domačih žen se je zahvaliti, da se ni požar razširil na sosedna poslopja.

Umrli je na Bledu v bolnišnici vojak Albin Bernik v starosti 20 let, doma iz Višnje gore, radi dobljenih ran na italijanskem bojišču. Bodi mu rahla slovenska zemljica!

Vič. Častivcem sv. Antona naznajo, da bodo v tukajšnji župni cerkvi prihodnjo t. j. Antonovo nedeljo, 17. jun. sv. opravila v sledečem redu: O 5. uri zjutraj bo tiha sv. maša z blagoslovom, ob 9. uri govor, slovesna sv. maša. Popoldne bo pa govor in pete litanijske z blagoslovom šele o 1/2 8. uri zvečer, ne pa ob 6. uri kakor druga leta. To pa za to, da se bodo verniki udeležili lahko tudi velike slovesnosti, ki se bo vršila v Ljubljani v župni cerkvi Marijinega oznanenja ob 3. uri popoldne namreč 200letnice kronanja čudodelne podobe Matere božje Svetogorske.

Smrtno ponesrečil je na Verdu pri Vrhniki v nedeljo zjutraj okoli 2. ure 43 let stari žel. delavec Jožef Frank, stanujoč na Rakeku št. 17, ko je skočil z nekega tovornega vlaka, da bi prišel čimprej domov na Verd, kjer stanuje njegova družina. Ker se vlak na postaji ni ustavil, se je Frank odločil za usodepolni skok. Ostal je na mestu nezavesten ter še naslednjo noč v ljubljanski deželni bolnišnici umrl.

Lov krajevnih občin Lož in Stari trg se bo oddal za dobo pet let v najem potom javne dražbe, ki se vrši dne 23. junija 1917 ob 10. uri popoldne v občinski pisarni v Ložu.

Na c. kr. državni realki v Idriji se bodo vpisovali učenci v prvi razred v ponedeljek, dne 2. julija t. l. Prinesti morajo seboj krstni (rojstni) list in obiskovalno izpričevalo ali zadnje šolsko naznanilo. — Sprejemne izkušnje se vrše istega dne popoldne.

Novorojeno dete vrgla v vodo. Dne 4. junija so v reki Paki nedaleč od Šoštanj na Štajerskem našli truplo novorojenega deteta ženskega spola. Mati otroka je Neža Križnik iz šoštanjske okolice, ki je februarja vrgla otroka živega v Pako. Šele ko so našli truplo, so mogli dobiti zločinko, katero so izročili okrajnemu sodišču v Šoštanju.

Iz ruskega ujetništva se je oglasil po dolgem času gojenec goriškega deškega semenišča Jožef Vidav doma na Opčinah. Naslov: Josip Vidav, Kriegsgefangener Nr. 115, Zencka župaba, Hotin, Bessarabien, Russland. — Iz ruskega ujetništva iz Novega Revalja v Livlandiji pošiljajo pozdrave: ing. fores. Benčič, c. kr. gozdni nadz. komisar, sedaj četovodja 17. pp., iz Radovljice, Karel Vovk, četovodja 17. pp., iz Loža pri Rakeku, in Anton Mali, korporal domobr. pp. 27 iz Nedelj pri Kamniku.

Pozdrave iz Rusije pošiljajo Prek Ivan, Schwentner Alojzij, Likar Ciril, Grašek Janko, vsi iz Ljubljane, Poje Anton, Roni Jožef, Gabrič Alojzij iz Domžal, Gasperčič Fran iz Kroke in Kaplja Alojzij.

Izgubila se je Urša Maček, užitarica iz Vrbljenj št. 21, Stara je 77 let

in nekoliko zmešana, opravljena je v delovno obleko. Pogrešajo jo že 10 dni. Naznanila sprejema Helena Podlpec v Matenji vasi, p. Ig pri Ljubljani.

KDOR podpiše 100 kron, da državi eno puško, — kdor 1000 kron eno strojno puško, — kdor 10.000 kron en top. Vsi skupaj pridobe zmago in mir. ARZ, general pohote.

Ljubljanske novice.

DAN ŽEPNIH ROBCEV.

Na korist vojnega pomožnega urada c. kr. ministrstva notranjih zadev, avstrijske družbe Rdečega križa in pomožne akcije vojnega pomožnega urada, prej »Zaščita pred mrazom«.

Jutri, v soboto, dne 16. in v nedeljo, dne 17. junija 1917 bodo dijaki tukajšnjih srednjih šol od hiše do hiše, od stranke do stranke nabirali odpadke platnenih in bombažnih tkanin, ki so brez dvoma v vsaki družini.

Nabrane tkanine se uporabijo za vojne invalide in vojaške otroke, za Rdeči križ ter za bombažno centralo, ki stke iz njih nove tkanine.

Darujte vsaj po en robec!

Darujte perilo, ki ga lahko pogrešate ali druge platnene in bombažne odpadke, zaplate, cunje in podobno!

Poiščite že danes, kar morete podariti in pripravite za nabiranje!

Vsako najmanjše darilo je dobrodošlo.

V isto svrhu se sprejemajo tudi darila v gotovini. Toda denar sprejema izključno le mestni magistrat!

Naj se patrijotična vnema in plamenita požrtvovalnost ljubljanskega prebivalstva izkaže tudi pri tej priliki, kakor se je vedno doslej!

Župan:
dr. Ivan Tavčar.

Ij Dvestoletnica kronanja čudodelne podobe svetogorske Matere božje se bo obhajala 17. t. m. v Ljubljani po sledečem redu: Dopoldne ob 9. uri bode imel ekscelesca knez in nadškof goriški pridigo in pontifikalno sv. mašo. Popoldne ob 3. uri bo pridiga; po pridigi bo procesija s čudodelno podobo; za procesijo je določen sledeči razpored: Na čelu procesije se nese križ; za križem naj se paroma razvrsti šolska mladina, dečki in deklice. Tem sledijo mladeniči in moške. Za njimi gredo dekleta Marijine družbe, potem moški in ženski člani tretjega reda; na to deklice v belih oblačilih z Goriškega. Na to sledi podoba, ki je bila pred dvesto leti v Gorici slovesno kronana. Za njo gredo redovniki in duhovščina, njim na čelu goriški knez nadškof. Za njimi gredo pevci in zastopstva, ki se bodo procesije udeležila, ženske v narodni noši, na to druga dekleta in žene. Med procesijo se bodo pele lavretanske litanijske. Procesija pojde iz frančiškanske cerkve po Prešernovi in Šelenburgovi ulici po Kongresnem trgu ter se pomika skozi Wolfovo ulico nazaj v cerkev, kjer bo zahvalna pesem in blagoslov s presv. R. Telesom.

Ij Odlikovanje. Za odlično 34mesečno službovanje pred sovražnikom je bil odlikovan z železnim zaslužnim križcem g. Valentin Drčar, uslužbenec deželne bolnišnice v Ljubljani.

Ij Legitimacije za potovanje na Bled in v kraje novomeške okrajnega glavarstva se bodo izdajale v prihodnje le na podlagi pismenih, glede smotra zadosti utemeljenih prošelj in na podlagi rezultata tozadevnih poizvedovanj.

Ij Častno svetlinjo za 40 letno zvesto službovanje je dobil Alojzij M. Banovec, prvi pomočnik v Samassovi zvoznari v Ljubljani.

Ij Padel je v značnem boju pri Brindisu pomorski častnik letalec Ljubljancan g. Alojzij Poljanec, sin ravnatelja deželne prisilne delavnice v pok. majorja g. Poljanca. Blag mu spomin.

Ij Glasbena Matica. Tri javne produkcije gojencev Glasbene Matice ob sklepu šolskega leta 1916—1917 se bodo vršile v torek, sredo in četrtek, dne 19., 20. in 21. junija v veliki dvorani hotela »Union«, vsakokrat ob pol 8. uri zvečer. Prodaja vstopnic se vrši v trafiki v Prešernovi ulici. Šolski izpiti gojencev pa se bodo vršili v dneh 25., 26. in 27. junija v Glasbeni Matici.

Ij Oddaja govejega mesa na rumene izkaznice po znižani ceni. Mestna aprovizacija ljubljanska bo oddajala v soboto, dne 16. junija popoldne v cerkvi sv. Jožefa na rumene izkaznice s črkami A, B in C goveje meso po 2 kroni kg. Rumene izkaznice s črko A dobe meso od 3/4—1 ure, rumene izkaznice s črko B dobe meso od 1—1/2 št. 1—200, od 1/2—2 ure št. 201 do 400, od 2—1/2 št. 401—600, od 1/2—3 ure št. 601—800, od 3—1/2 št. 801 do 1000, od 1/2—4 ure št. 1001 do konca. Rumene izkaznice s črko C dobe meso od 4—1/2 št. 1—200, od 1/2—5 ure št.

201—400, od 5—1/2 št. 401—600, od 1/2—6 ure št. 601—800, od 6—1/2 št. 801—1000, od 1/2—7 ure št. 1001 do 1200, od 7—1/2 št. 1201 do konca. Vsaka stranka mora poleg rumene izkaznice prinesiti s seboj tudi izkaznico za meso. Stranke se nujno opozarjajo, da se točno drže zgornjega reda in ne hodijo ne preje in ne pozneje, kot določeno, na prodajni prostor. Pripraviti je tudi drobiž.

Ij Oddaja špeha za IV. okraj. Mestna aprovizacija ljubljanska bo v ponedeljek, dne 18. junija ob 8. uri zjutraj oddajala v cerkvi sv. Jožefa špeh za IV. okraj po 9 K kilogram. Špeh dobe vse stranke, ki dobivajo kruh v prodajalnah Trček, Zalar, Zabnikar, Beden in v Konsumnem društvu v Zvezdi. Na vsako stranko odpade 1 kg. Pri nakupu se je izkazati z rodbinsko karto in oddati maščobne karte. Kdor ima količkej zaloge špeha, naj ne sili na prodajni prostor, ker je oddaja špeha namenjena res najpotrebnejšim. Špeh tudi dobe izključno le stranke iz IV. okraja in se naj za to ne nadleguje aprovizacijskega urada za posebna nakazila.

Ij Pozor! Občinstvo se opozarja, da obstoja na magistratu posebna pritoževalnica v aprovizacijskih zadevah, ki posluje vsak dan od 3. do 5. ure popoldne v popisovalnem uradu. Stranke naj torej ob drugih urah ne hodijo se pritoževati na magistrat.

Ij Starši in vzgojitelji se opozarjajo, da imajo nekateri otroci in dijaki še sedaj razno razstrelivo, ki so je nabrali na ljubljanskem polju ali dobili kje drugod. Te nevarne iorače naj se mladini poberejo, da ne bodo zopet kake nesreče.

Jutri in v nedeljo darujte robce, platnene in bombažne odpadke v vojne namene! Spominjajte se invalidov, ranjencev in njih bednih družin!

Po svetu.

Noblovo nagrado za književnost za l. 1916. je dobil dr. Werner pl. Hejdenstam.

Za internirane češke učitelje. V zadnji seji državnega zbora je skupina čeških poslancev vložila interpelacijo glede interniranih čeških učiteljev z Moravske. Začetkom vojne je vojaška oblast 300 čeških učiteljev na južnem Moravskem, ki so bili za službo z orožjem spoznani za nesposobne, proglasila za politično nezanesljive in jih strogo priprla. Tekom časa je smelo nekaj teh učiteljev na tečaje za enoletne prostovoljce ter so v vojaški službi napredovali. Večina pa še sedaj po nedolžnem trpi. Izpustite naj se takoj in dobe popolno zadoščenje.

Oklic čeških Sokolov. Češki Sokoli na Češkem, Moravskem in Šleskem so izdali oklic, ki se med drugim glasi: Naš naraščaj je v nevarnosti, da propade pravno, družabno in telesno, kar dokazujejo množestvelne tožbe in pritožbe. Sokolstvu, ki razpolaga z uspešnimi sredstvi, da zabrani posledice te grozeče nevarnosti, se je s prepovedjo mladinske telovadbe zabranilo skrbeti za telesno vzgojo mladine. V imenu gospodarske, prosvetne in socialne povzdige naroda, v imenu njegove zdrave bodočnosti se obračamo na češko ljudstvo, na njegove zastopnike v državnem zboru in deželnih zborih, na okrajna, mestna in občinska zastopstva, na krajne in okrajne šolske svete: Osvobodite sokolsko življenje, odstranite proti sokolstvu naperjene prepovedi, odprite sokolske domove, kjer niso neobhodno potrebni za človekoljubne svrhe, podpirajte stremeljenja za vsestransko povzdigo telesne vzgoje, prirejte telovadišča, ustanavljajte primerne telovadnice, igrališča in tekališča, da se duh mladine vzpne kvišku in oplemeni, postavite skrb za telesno vzgojo v ospredje kot prvo korist vseh družabnih slojev.

Pomiloščen roparski morilec. Cesar je pomiloštil Salomona Papo, ki je v Reki z več sokrivci umoril in oropal kramarico Mileusnich.

Ali misliš

na naše junaške bojovnike na jugu, ki te branijo pred našim dednim sovražnikom s krvjo in življenjem —

pa še nisi podpisal?

Še je čas! — Gre za sedanost in bodočnost. — Gre za vse!

Vojska z Rusi in Rumuni.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO. Dunaj, 14. junija. Uradno: Neizpremenjeno.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 14. jun. Veliki glavni stan: Bojevali so se v navadnih mejah. Ruski letalci so zadnji čas zopet živahnejše delovali. Večkrat so preleteli naše črte. Od začetka junija smo jih pet sestrelili. Metanje bomb na Tukum

smo vrnili včeraj z zračnim napadom na Šlek.

Rusko uradno poročilo.

10. junija. Zahodno bojišče: Oddelek poizvedovalcev in prostovoljcev je pod vodstvom praporščaka Kurkovskega ponoči sijajno poizvedoval. Kljub razstrelbam sovražnih podkopov je oddelek premagal žične ograje, napadel z bajonetom sovražno stražo in jo vrgel. Hrabri praporščak Kurkovski je bil ranjen.

Kavkaško bojišče. Se ni nič izpremenilo.

11. junija. Na zahodni fronti, na rumunski fronti in na kavkaški fronti se položaj ni izpremenil.

12. junija. Nemška povodna letala so napadla več ruskih otokov v zalivu Rige; metala so brez uspeha bombe.

Anglija zahteva, naj pošljejo ameriške čete v Rusijo.

Amsterdam, 12. junija. »The Scotsman« v Edinburgu zahteva, naj pošljejo Združene države takoj veliko armado v Rusijo, ki naj s silo potlači nemire, ki so izbruhnili v Rusiji.

Rumunsko zlato prepeljali v Rusijo.

Geni, 13. junija. Ruski listi poročajo, da so zlato rumunske državne banke: 30 milijonov frankov, prepeljali v Rusijo.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 14. jun. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Ruperta Bavorskega.

Tako na Flanderskem kakor tudi v Artois je bil le v nekaterih odsekih topniški boj močnejši. Vzhodno Yperna smo razstrelili mine, iz so poškovali angleško postojanko. Mali boji so se bili na predpolju Douve. Položaj se ni izpremenil.

Bojna skupina nemškega cesarjeviča.

Pri Vauxaillonu, severovzhodno Solssonsa, so napadli Francozi po večurnem boju, a smo jih odbili. Sicer so s topovi le malo streljali.

Bojna skupina vojvoda Alberta Virtemberžana. Nič novega.

Skupina naših velikih letal je dosegla včeraj opoldne London; nad trdnjavo so metali bombe, ki so, kakor se je opazovalo, dobro zadevale. Kljub močnemu obrambnemu ognju in več zračnih bojov, med katerimi je padel neki angleški letalec nad Temzo, so se vsa letala vrnila nepoškodovana.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 14. junija zvečer. Veliki glavni stan: Zahodno Scarpe smo dopoldne odbili v bližnjem boju močan napad Angležev, katerega so izvedli vzhodno Monchy; pripravili so se nanj z bobnečim ognjem.

Sicer izzemši poizvedovalnih bojov na nobeni bojni črti kaj posebnega.

44.131 Angležev ujetih.

Amsterdam, 13. junija. Iz Londona: Angleška vlada naznanja, da biva v vojnem ujetništvu, večinoma v Nemčiji, 1937 angleških častnikov in 43.194 vojakov.

Ameriški general Pershing v Parizu.

Pariz, 13. junija. (K. u.) Agence Havas: General Pershing se je pripeljal s svojim štabom v Boulogne; zvečer se bo pripeljal v Pariz.

Zmešnjave v Rusiji.

Tri samostojne ruske ljudovlade.

London, 14. junija. (K. u.) Reuter javlja: »Daily Mail« poroča iz Petrograda: Samostojne ljudovlade so razglasili v Caryzinu, Chersonu in v Kirnanove (?). V Caryzinu je strahovlada.

Upor treh ruskih polkov.

Petrograd, 12. junija. (K. u.) Agencija: General Čerbačev je brzojavil vojnemu ministru: Zapovedala se je premestitev več divizij armad na rumunski bojni črti. Trije polki se niso hoteli pokoriti. Priredili so v okolici mesta izgrede, prijeli enega polkovnega poveljnika in sedem častnikov. Odbor nekega polka je sklenil, da ne bo polk nikjer napredoval. Armadni odbor je na to, potem ko se je posvetoval z generalnim štabom, sklenil, da nastopi proti nepokornežem s silo. Večji četi, kateri je poveljeval neki divizijski poveljnik, se je zapovedalo, naj ustavi red. Četa je obkolila kraj, v katerem se je nahajal uporni polk. Odposlanci armadnega odbora so stavili upornemu polku ultimatum, naj izroči takoj hujšaka poročnika Filipova in njegove tovariše in da mora polk takoj odkorakati v napovedani mu smeri. Ker so se

pogajanja razbila, je general zapovedal prodirati v vas, kjer je bival uporni polk, ki je na to sprejel stavljen mu pogoje. Zaprl so Filipova, tri častnike in 200 vojakov. Kri se ni prelivala. Uvedla se je preiskava.

Naslednik generala Gurko.

Petrograd, 13. junija. (K. u.) Agencija: Listi poročajo, da je imenovan general Denakin, bivši načelnik generalnega štaba vrhovnega poveljnika, za poveljnika armade na zahodni bojni črti mesto generala Gurka.

Položaj v Kronstadtu.

Amsterdam, 14. junija. (K. u.) Reuter je 12. t. m. javljal iz Petrograda: Topničarji v Kronstadtu podpirajo v petrogradskem delavskem in vojaškem svetu začasno vlado, pehota pa stranko kronstadtskega sveta.

Ponesrečeno rusko posojilo »za zmago«.

Iz Stockholma poročajo: Ruski listi priznavajo fiasko zadnjega ruskega posojila »za zmago«. »Birševija Vjedomosti« pravi, da bi podpisane vsote pokrile komaj vojne stroške za tri tedne.

Poostren položaj v Kronstadtu.

Stockholm, 13. junija. Položaj v Kronstadtu se vedno bolj poostruje, odkar nastopajo tudi strokovna društva proti kronstadskim upornikom. Na kongresu kmetov so sklenili s tisoč proti petim glasovom, naj se prepreči dovoz živil v Kronstadt, če mesto ne bo odnehalo. Začasna vlada je odklonila prošnjo kronstadtskega župana, ki je naprosil posojilo 250.000 rubljev.

Usoda bivšega carja in njegove rodbine.

Stockholm, 12. junija. (K. u.) Helsingforski listi poročajo: Posadke križark »Diana«, »Rosija« in bojne ladje »Republica« groze s silo, če ne bodo Nikolaja Romanova takoj z njegovo rodbino prepeljali v Kronstadt. Ruski socialisti zahtevajo, naj izženejo carja v sibirsko zlatokope. Vojaki Aleksejevega polka so odklonili francoske častne svetinje, češ da se z njimi le navdušuje za nadaljnje prelivanje krvi.

Ruski vojaki proti judom.

Amsterdam, 13. junija. Iz Petrograda: »Denj« javlja: Na povelje bataljonskega odbora ruskega pešpolka št. 618 v Tarnopolu so vse judovske vojake, podčastnike in zdravnike prijeli in jih premestili k trenu.

Pri občinskih volitvah v Rusiji zmagali socialisti.

Petrograd, 12. junija. (K. u.) Agencija: Socialistični blok je pri občinskih volitvah zmagal. Kadeti so si priborili v občinah za socialisti drugo mesto.

Tajna carjeva pisma nameravajo objaviti.

Amsterdam, 14. junija. »De Standard« javlja: V Petrogradu nameravajo objaviti vsa tajna pisma bivšega carja Nikolaja, ki so jih našli v njegovi palači. Car se bo moral potem zagovarjati pred vojnim sodiščem.

Preiskave pri carici vdovi in pri velikih knezih v Jalti.

Kodanj, 14. junija. Ruski listi poročajo: Ker se je govorilo, da pripravljajo veliki knezi v Jalti protirevolucijo in da razpolagajo s tajnim brezžičnim brzojavom, se je pripeljala iz Sevastopolja na dveh križarkah preiskovalna komisija, katero je spremljevalo 500 vojakov. Vse telefonske in brzojavne zveze so prekinili, vse hotele so vojaško zastražili in izvedli hišne preiskave pri velikih knezih in pri velikih knežinjah Anastaziji, Nikolajevni, Petru Nikolajeviču, Aleksandru Mihajloviču, pri carici vdovi Mariji Fedorovni in pri plemiškem maršalu Popovu, pri grofu Nosticu in pri baronu Rozenu. Vsa pisma so zaplenili. S seboj so vzeli 18 pušk in nekaj revolverjev. Preiskavali bodo v Sevastopolju. Zaprl niso nobenega.

Napad nemških letalcev na London.

Berlin, 14. junija. Uradno:

Dne 13. junija ob 1. uri popoldne po nemškem času je pri najjasnejšem vremenu strnjena skupina nemških velikih letal, ki jo je osebno vodil poveljnik skupine stotnik Brandenburg, napadla trdnjavo London. Napad je bil naperjen na v sredi mesta ležeče notranje пристanišče, ladjedelnice in železniške naprave, kakor tudi na državna skladišča in zaloge, ki leže na obeh bregovih reke Temze.

Izbruhnlo je veliko požarov, ki so dobili bogat plen v nakopičenih zalogah. Skupina je ostala več kakor četiri ure nad napadenim krajem. Kljub angleškim obrambnim ukrepom so se vrnili vsa letala v domača pristanišča nepoškodovana.

Nad Temzo smo sestrelili v zračnem boju sovražno letalo, ki je padlo na tla zavito v plamen.

Načelnik armiralnega štaba mornarice.

London, 13. junija. (Kor. ur.) V spodnji zbornici je poročal Bonar Law o zračnem napadu: Pri North Orleandu je preletelo obal 12 ali 15 sovražnih letal, ki so letela čez Essex naravnost v London. Blizu North Orleanda so vrgli dve bombi. Ob 11. uri 25 minut so pričele padati bombe na vzhodni del Londona; 13 bomb je padlo v City (središče Londona). V City je bilo, kolikor je dozaj znano, ubitih 31 oseb, 67 jih je pa ranjenih.

Obrambni topovi so namerili svoj ogenj na sovražnika; več letal se je pa dvignilo, da zasledujejo sovražnika. O nesrečah v drugih mestnih delih se še ni poročalo. Obžalujem, ker moram poročati, da je bilo v neki šoli v vzhodnem Londonu ubitih 10 otrok, 45 jih je pa ranjenih. Dozaj se z gotovostjo ve, da je bil en stroj sestreljen.

London, 13. junija. (Kor. ur.) Reuter: Popoldne se je podal kralj v City in v vzhodni London, kjer si je ogledal škodo, ki so jo povzročila nemška letala.

London, 14. junija. (K. u.) V spodnji zbornici je poročal zakladni kancler Bonar Law: Ceni se, da je izgubilo povodom zračnega napada na London življenje 80 do 90 oseb; ranjenih jih je do 400. Dasi se govori, da je bilo sestreljenih več letal, se mi to ni potrdilo razven enega, ki sem ga bil že danes omenil. Upam, da se bo danes zvečer objavilo obširno poročilo. Bonar Law je še dostavil, da se je zgodila resna razstrelba streliva pri Manchesteru. Več oseb je mrtvih in ranjenih. Razstrelba ni v stiku z zračnim napadom.

Premišljevanja o božjem Srcu Jezusovem, spisal P. M. H., frančiškan. Mesec junij je posvečen presv. Srcu Jezusovemu, zato smo zlasti ta mesec dolžni premišljevat o vseh prednostih presv. Srca. Prav dobra vodnica za taka premišljevanja nam bo ta knjiga; nudi nam na 174 straneh 33 nepredolglj, pregledno lepo sestavljenih premišljevanj. Knjiga je dobro uporabna tudi za govore o presv. Srcu Jezusovem, zato jo č. g. duhovnikom še posebej priporočamo. V premišljevanja je vpleteno veliko citatov iz sv. pisma, kar knjigo še posebno odlikuje. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani in stane broširana s poštnino vred 1 K 40 vin.

Prodajalka

v večjo trgovino na deželi, zmožna slovenskega in nemškega jezika se takoj sprejme. Vajene strojepisja imajo prednost. Ponudbe pod šifro »Prodajalka 1429« sprejema uprava Slovenca. 1429

Kneza Auersperga
termalno kopališče
Toplice na Kranjskem
Železniška postaja Straža—Toplice.
Sezija od 1. maja do 1. oktobra.
Bogati radioakt. vreli 37° naravne toplote. Odlično učinkujejo pri revmih, trganju, nevralgijah (ischias), eksudatih itd. Kabine, separatne kabine, močvirne kopeli, elektroterapija, masaža.
Lepa lega. Gozdov bogata okolica. Sobe za tujce. Restavracija.
Prospekte in pojasnila daje brezplačno
1085 kopališko ravnanjstvo.

Košnja

se bode prodala na javni dražbi v nedeljo, dne 17. junija ob 8. uri dopoldne v Zg. šiški štev. 114. Izve se v gostilni Križ v Zg. šiški.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja povodom smrti našega iskrenoljubljenega strica in starega strica, gospoda

Matevža Supana

izrekamo tem potom našo najprisrčnejšo zahvalo.

Osobito pa se zahvaljujemo sl. trgovskemu bolniškemu in podpornemu društvu v Ljubljani, ter vsem, ki so se udeležili pogreba pokojnika.

Žalujoči ostali.

NICHTS
ÜBER DER
ROSTE
STEIN
SALBE

Srbečico, potenje, solnčarico, hraste, izpuščaje, kožne bolezni, stare rane odpravi hitro in sigurno

iantarsko mazilo.

Mo smeže in ne boli. Mali lanček 3 K, veliki lanček 5 K, dražljivi lanček 9 K z navadilom. K temu spada joda jantarska mila 4 K. — Izdelek Gerö Sándor, lekarnar, Nagy Körös út. 31.

Kuharica

samostojna se takoj sprejme proti dobri plači. Predstaviti se od 3—4 ure popoldne. Naslov se izve pri upravnistvu »Slovenca« pod št. 1452, znamka za odgovor.

Po ognju,

vsled vloma ali kakorkoli nerabne National registrirne blagajne morete pri nas prodati. National-Registr. Kassen Gesellschaft m. b. H., Dunaj VII, Siebensterngasse 31.

Absolvent graške trgovske akademije, iz dobre trgovske hiše, vojaščine prost, išče primerne

službe

v banki ali drugem trgovskem podjetju. — Ponudbe se prosijo na upravništvo tega lista pod »Trgovski akademik 20—1472«.

Išče se dober

občinski tajnik

s prakso kake večje občine za takojšnji nastop službe. Dobrodošel bi gorški begunec ali vojaški invalid. — Ponudbe sprejema županstvo v št. Vidu pri Vipavi.

Odvetniška pisarna dr. Brejca

v Celovcu sprejme takoj

stenografinjo

za slovenski in nemški jezik

zmožno strojepisja

Plača po dogovoru.

Mala kmetija

z enonadstropno hišo, velikim hlevom in gospodarskim poslopjem v Daljni vasi, ležeče ob veliki državni cesti četrt ure od Kočevja

se prodaja.

zemljišče obsega 18 ha 39 a 81 m².

Ponudbe sprejema:

Anton Belec,

župan v št. Vidu nad Ljubljano.